

Raport z ewaluacji wewnętrznej

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający
uczeniu się

Rok szkolny 2018/2019

I Wprowadzenie

W roku szkolnym 2018/2019 została przeprowadzona ewaluacja wewnętrzna, której celem była analiza i ocena funkcjonowania działań szkoły w obszarze zorganizowania procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się.

Problem badawczy:

Planowane w klasach procesy edukacyjne służą rozwojowi uczniów. Nauczyciele uczący w klasach współpracują ze sobą i wspólnie rozwiązują problemy. Uczniowie znają stawiane przed nimi cele a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia. Informowanie uczniów o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają im uczyć się i planować własny rozwój. Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się.

II. Charakterystyka przeprowadzonego badania

Powołany zgodnie ze statutem szkoły na posiedzeniu rady pedagogicznej zespół ewaluacyjny opracował projekt i narzędzia oraz harmonogram ewaluacji w roku szkolnym 2018/2019. Do gromadzenia danych zaangażowano wychowawców klas. Dostarczone informacje przetworzył i zinterpretował zespół. Jego przewodniczący sporządził całościowy raport, który został włączony do dokumentacji szkoły. Wyniki ewaluacji upowszechniono zainteresowanym w wersji papierowej i elektronicznej dostępnej w bibliotece i na stronie Internetowej szkoły, o czym poinformowano zainteresowanych stosownym komunikatem na szkolnej tablicy ogłoszeń oraz na szkolnym forum internetowym.

1. Metody badawcze i narzędzia.

Kwestionariusze ankiet dla nauczycieli, uczniów i rodziców zostały opracowane przez zespół ewaluacji.

W badaniu wykorzystano również rozmowę z nauczycielami oraz analizę dokumentacji szkolnej.

2. Próba badawcza

Zespół ewaluacyjny opracował zasady doboru ankietowanych. Ustalono, że należy przeprowadzićankiety wśród uczniów klas ósmych szkoły podstawowej, rodziców oraz nauczycieli.

3. Opis stosowanych narzędzi

Zespół zastosował ankietowanie po omówieniu i wyeliminowaniu innych narzędzi. Jednomyślnie przyjęto tę metodę badawczą. Dobór pytań wynika z doświadczeń nauczycieli pracujących nad problemem.

4. Wyniki opisowe

ANKIETA DLA NAUCZYCIELI

1. Jakie działania były realizowane w ramach pracy zespołów nauczycieli, w których Pan/i uczestniczył/a?

- ustalanie zestawu programów nauczania dla danego oddziału – **33%**
- modyfikowanie, w miarę potrzeb, programów nauczania dla danego oddziału – **33%**
- planowanie działań dydaktycznych i wychowawczych – **75%**
- analizowanie wspólnie realizowanych działań – **83%**
- analizowanie efektów nauczania (oceny bieżące, śródroczne, roczne, promocja do następnej klasy) – **83%**
- diagnozowanie osiągnięć uczniów – **75%**
- analizowanie frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych – **50%**
- prowadzenie lekcji koleżeńskich – **25%**
- organizacja wycieczek edukacyjnych – **25%**
- realizacja projektów – **17%**
- inne (jakie?):- **0%**
- nie uczestniczyłam/em w pracy zespołów – **0%**

2. Proszę wskazać przykłady wzajemnego wspierania się nauczycieli, które uważa Pan/Pani za efektywne?

- opracowywanie planów pracy – **58%**
- opracowywanie scenariuszy zajęć- **58%**
- przygotowywanie materiałów dydaktycznych – **58%**
- opracowywanie testów – **58%**
- lekcje koleżeńskie – **17%**
- wspólne prowadzenie zajęć -**8%**
- wymiana doświadczeń, konsultacje, doradztwo – **75%**
- dzielenie się wiedzą zdobytą na szkoleniach - **50%**
- upowszechnianie przykładów dobrych praktyk – **50%**
- wymiana materiałów i pomocy dydaktycznych – **50%**
- wspólne organizowanie i prowadzenie działań (wycieczki, konkursy imprezy) – **42%**
- wymiana informacji o uczniach, zespołach klasowych – **83%**
- inne, jakie? – **0%**

3. Które z wymienionych poniżej metod nauczania stosuje Pan/i systematycznie (przynajmniej raz w tygodniu) podczas zajęć z uczniami?

- opowiadanie – **33%**
- opis – **33%**
- objaśnienie – **42%**
- wykład – **33%**
- pogadanka -**33%**
- instruktaż – **0%**
- praca z podręcznikiem – **33%**
- praca z materiałami źródłowymi (innymi niż te zawarte w podręczniku) – **33%**
- film – **25%**
- sztuka teatralna – **25%**
- ekspozycja – **25%**
- pokaz – **25%**
- metoda przypadków – **0%**
- metoda sytuacyjna – **0%**

- burza mózgów – **50%**
- drama (inscenizacja) – **0%**
- gry dydaktyczne – **25%**
- seminarium – **0%**
- dyskusja – **25%**
- dyskusja panelowa – **0%**
- sąd nad... – **0%**
- debata (za i przeciw) – **0%**
- metaplan – **0%**
- drzewko decyzyjne – **0%**
- ćwiczenia laboratoryjne – **25%**
- ćwiczenia przedmiotowe – **0%**
- projekt – **0%**
- metoda tekstu przewodniego – **0%**
- ćwiczenia wytwórcze (techniczne, plastyczne) – **12%**

4. Jakie formy udzielania uczniom informacji zwrotnej wykorzystuje Pan/Pani w swojej pracy?

- krótki, ustny komentarz do wypowiedzi, rozwiązywanego zadania, działań każdego z uczniów na lekcji – **67%**
- informacja pisemna umieszczana pod wybranym zadaniem każdego ucznia – **25%**
- informacja pisemna umieszczana pod zadaniem każdego ucznia – **8%**
- podsumowująca informacja kierowana do części uczniów, którzy tego potrzebują – **58%**
- inne, jakie? – **0%**

5. Czy w czasie lekcji daje Pan/i uczniom wskazówki jak:

- powtórzyć ważne treści – **42%**
- zapamiętywać ważne informacje – **58%**
- robić przydatne notatki – **50%**
- znajdować najważniejsze informacje – **33%**
- wykorzystywać mocne strony do uczenia się – **33%**
- znaleźć sposób, jak się najlepiej uczyć – **25%**
- nie dają – **0%**

Podsumowanie

W ankiecie brało udział 12 nauczycieli uczących w klasach 8.

Analiza ankiet.

1. Wszyscy badani nauczyciele uczestniczyli w pracach zespołów.

Największą aktywność wykazywali:

- w analizowaniu wspólnie realizowanych działań oraz efektów nauczania (83%);
- planowaniu działań dydaktycznych i wychowawczych (75%);
- diagnozowaniu osiągnięć uczniów (75%);
- analizowaniu frekwencji uczniów (50%).

Ponadto:

- ustalali zestawy programów nauczania (33%);
- prowadzili lekcje koleżeńskie (25%);
- organizowali wycieczki edukacyjne (25%);
- realizowali projekty (17%).

2. Wzajemne, efektywne, wspieranie się nauczycieli dotyczyło:

- wymiany informacji o uczniach i zespołach klasowych (83%);

- wymiany doświadczeń, konsultacji i doradztwa (75%);
  - przygotowania materiałów dydaktycznych (58%);
  - dzielenia się zdobytą wiedzą, upowszechniania przykładów dobrych praktyk, wymiany materiałów i pomocy dydaktycznych (50%);
  - wspólnej organizacji i prowadzenia działań (np. wycieczki, imprezy) (42%).
- Najmniejszą efektywność zyskały lekcje koleżeńskie (17%) oraz wspólne prowadzenie zajęć (8%).

3. Nauczyciele stosowali różnorodne metody nauczania:
  - burza mózgów (50%);
  - objaśnianie (42%);
  - opowiadanie, wykład, pogadanka, praca z podręcznikiem, praca z tekstami źródłowymi, ćwiczenia przedmiotowe (33%);
  - pokazy i ćwiczenia laboratoryjne, film, gry dydaktyczne, dyskusja (25%).
4. Udzielanie uczniom informacji zwrotnej to najczęściej: krótki, ustny komentarz udzielany na lekcji (67%); podsumowująca informacja ustna lub pisemna do uczniów, którzy tego potrzebują (58%); pisemna informacja przy wybranych zadaniach (25%). Najrzadziej (8%) stosowana jest pisemna informacja przy każdym zadaniu.
5. Wszyscy nauczyciele udzielają uczniom na lekcji wskazówek:
  - jak zapamiętywać ważne informacje (58%);
  - jak robić notatki (50%);
  - jak powtarzać ważne treści (42%);
  - jak znajdować informacje z różnych źródeł (33%);
  - jak wykorzystywać mocne strony do uczenia się (33%);
  - jak się najlepiej uczyć (25%).

ANKIETA DLA UCZNIÓW KLAS VIII

1. Czy nauczyciele nawiązują do tego, czego uczy się na innych przedmiotach?

- na wszystkich przedmiotach – **0%**
- na większości przedmiotów - **60%**
- na połowie przedmiotów – **40%**
- na żadnym przedmiocie - **0%**
- na mniej niż połowie przedmiotów – **0%**

2. Czy w trakcie lekcji nauczyciel daje możliwość wyboru?

- metod pracy – **43%**
- form pracy – **57%**
- celu lekcji – **8%**
- kryteriów sukcesu/oczekiwań – **9%**
- zadań do wykonania – **37%**
- wykorzystywanych materiałów, treści – **20%**
- tempa pracy- **37%**
- inną, jaką? – **0%**

3. Czy znasz cele lekcji i wiesz po co się uczysz ?

- na wszystkich lekcjach – **3%**
- na większości lekcji – **94%**
- na połowie lekcji – **3%**
- na mniej niż połowie lekcji – **0%**
- na żadnej lekcji – **0%**

4. Czy nauczyciele informują Ciebie, co będą brali pod uwagę, oceniając zadanie, które masz wykonać?

- na wszystkich lekcjach – **0%**
- na większości lekcji- **77%**
- na połowie lekcji – **1%**
- na mniej niż połowie - **20%**
- na żadnej lekcji- **2%**

5. Jaki sposób informowania o efektach Twojej pracy najbardziej pomaga Ci w nauce?

- ocena ustna lub pisemna według skali ocen stosowanej w szkole – **26%**
- krótki, ustny komentarz nauczyciela do wypowiedzi, rozwiązywanego zadania, wykonywanego działania – **40%**
- informacja pisemna umieszczana pod zadaniem, tekstem, opisem, opracowaniem - **20%**
- przypomnienie przez nauczyciela, jakie były wymagania dotyczące wykonania zadania – **9%**
- inne – jakie? – **0%**

6. Co daje Ci informacja uzyskana od nauczycieli o Twoich postępach w nauce?

- wiem, w jaki sposób się uczyć – **43%**
- poznaję swoje mocne strony – **31%**
- poznaję swoje słabe strony – **37%**
- wiem, jak mam pracować, aby nadrobić zaległości – **26%**
- nie ma to dla mnie znaczenia w dalszej nauce – **20%**
- nic mi to nie daje – **0%**
- inne – jakie? – **0%**

7. W jaki sposób nauczyciele przekazują Ci informację o postępach w nauce?

- mówią o tym, jak wypełniam wymagania na stopnie szkolne- **23%**
- wymieniają dobre elementy mojej pracy/zadania – **32%**
- doceniają dobre elementy mojej pracy/zadania– **0%**
- udzielają wskazówek, jak poprawić pracę/zadanie – **29%**
- wskazują, co wymaga doskonalenia – **22%**
- inne – jakie? – **0%**
- nie wiem, bo nie otrzymuję takiej informacji – **14%**

8. Które z wymienionych poniżej metod nauczania stosują systematycznie nauczyciele (przynajmniej raz w tygodniu) podczas zajęć?

- opowiadanie – **29%**
- opis -**31%**
- objaśnienie – **46%**
- wykład – **3%**
- pogadanka – **37%**
- instruktaż – **17%**
- praca z podręcznikiem- **67%**
- praca z materiałami źródłowymi (innymi, niż te zawarte w podręczniku)- **27%**
- film- **17%**
- sztuka teatralna – **3%**
- ekspozycja – **0%**
- pokaz – **17%**

- metoda przypadków – 0%
- metoda sytuacyjna – 0%
- burza mózgów – 17%
- drama (inscenizacja) – 0%
- gry dydaktyczne – 20%
- seminarium – 0%
- dyskusja – 42%
- sąd nad... – 0%
- debata (za i przeciw) – 3%
- metaplan – 0%
- drzewko decyzyjne – 3%
- ćwiczenia laboratoryjne – 20%
- ćwiczenia przedmiotowe – 26%
- projekt – 14%
- pokaz (obserwacja) – 17%
- metoda tekstu przewodniego – 0%
- ćwiczenia wytwórcze (techniczne, plastyczne) – 3%

9. Czy nauczyciel w czasie lekcji daje Ci wskazówki jak?

- powtórzyć ważne treści – 54%
- zapamiętywać ważne informacje – 20%
- robić przydatne notatki – 29%
- znajdować najważniejsze informacje – 26%
- wykorzystywać mocne strony do uczenia się – 6%
- znaleźć sposób, jak się najlepiej uczyć – 26%
- nie daje – 29%

Podsumowanie

W ankiecie brało udział 35 uczniów.

Analiza ankiet.

1. Na większości przedmiotów (60%) nauczyciele nawiązują do treści nauczanych na innych przedmiotach. Pozostałe 40% to wypowiedź „na mniej niż połowie przedmiotów”. Nie było żadnej wypowiedzi „na żadnym przedmiocie”.
2. Najczęściej w trakcie lekcji nauczyciel daje możliwość wyboru form pracy (57%), metod pracy (43%), tempa pracy (37%), zadań do wykonania (37%). Czasami uczniowie mogą wybierać materiały i źródła informacji (20%). Najmniejszy wpływ mają na określenie celu lekcji i kryteriów sukcesu (9%).
3. Na zdecydowanej większości lekcji (94%) uczeń zna cele lekcji i wie po co się uczy. Nie było odpowiedzi „na żadnej lekcji”.
4. Na większości lekcji (77%) nauczyciele informują uczniów, co będą brali pod uwagę, oceniając zadania do wykonania. Odpowiedź „na mniej niż połowie” podało 20% uczniów, a „na żadnej lekcji” 2%.
5. Uczniowie ocenili, że najbardziej pomaga im w nauce krótki, ustny komentarz nauczyciela do wypowiedzi, rozwiązywanego zadania, wykonywanego działania (40%); ocena ustna lub pisemna według skali ocen stosowanej w szkole (26%) oraz pisemna informacja umieszczona pod zadaniem (20%). 11% uczniów pomagało przypomnienie wymagań dotyczących wykonania zadania, a 9% wybrało odpowiedź „nie wiem”.

6. Na pytanie „Co daje Ci informacja uzyskana od nauczycieli o Twoich postępach w nauce?” uczniowie odpowiedzieli:

- wiem, w jaki sposób się uczyć (43%);
  - poznaję swoje słabe strony (37%);
  - poznaję swoje mocne strony (31%);
  - wiem, jak mam pracować, żeby nadrobić zaległości (26%).
- 20% uczniów odpowiedziało, że nie ma to dla nich znaczenia.

7. Uczniowie twierdzą, że nauczyciele przekazują im informacje o postępach w nauce. Najczęściej odbywa się to poprzez: wymianę dobrych elementów pracy/zadania (32%); udzielania wskazówek, jak poprawić zadanie/pracę (29%); podania stopni szkolnych (23%); wskazania, co wymaga doskonalenia (22%). 14% uczniów wybrało odpowiedź, że nie otrzymuje takiej informacji.

8. Z wypowiedzi uczniów wynika, że nauczyciele stosują różnorodne metody nauczania. Praca z podręcznikiem (67%); objaśnienie (46%); dyskusja (42%); pogadanka (37%); opis (31%); opowiadanie (29%); praca z materiałami źródłowymi i ćwiczenia przedmiotowe po 26%; gry dydaktyczne i ćwiczenia laboratoryjne po 20%; film, instruktaż, burza mózgów, pokaz (obserwacja) po 17%; projekt 14%. Pojawiły się też wypowiedzi: wykład, ekspozycja, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, debata, drzewko decyzyjne, ćwiczenia wytwórcze (ok. 3%).

9. Nauczyciele w czasie lekcji dają uczniom wskazówki jak powtórzyć ważne treści (54%); jak robić przydatne notatki (29%); jak znajdować najważniejsze informacje (26%); jak zapamiętywać ważne informacje (20%); jak wykorzystywać mocne strony do uczenia się (6%). 29% uczniów podało, że nauczyciel nie daje im wskazówek.

ANKIETA DLA RODZICÓW

1. Czy nauczyciele oceniają Pani/Pana dziecko zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami?

- wszyscy – **19%**
- większość – **62%**
- połowa – **8%**
- mniej niż połowa – **7%**
- żaden z nauczycieli – **0%**
- nie wiem – **4%**

2. Czy to, jak nauczyciele oceniają Pani/Pana dziecko i przekazują mu informację zwrotną, zachęca je do uczenia się?

- zdecydowanie tak – **12%**
- raczej tak – **58%**
- raczej nie – **23%**
- zdecydowanie nie – **7%**

3. W jaki sposób nauczyciele przekazują Pana/i dziecku informację o postępach w nauce?

- mówią o tym, jak wypełnia wymagania na stopnie szkolne – **23%**
- wymieniają dobre elementy pracy/zadania – **23%**
- doceniają dobre elementy pracy/zadania – **23%**
- udzielają wskazówek, jak poprawić pracę/zadanie – **19%**

- wskazują co wymaga doskonalenia – **35%**
- inne – jakie? – **0%**
- nie wiem – **15%**

4. Jak wielu nauczycieli udziela informacji o postępach w nauce?

- więcej niż połowa – **8%**
- połowa – **46%**
- mniej niż połowa – **46%**
- żaden z nauczycieli – **0%**

5. Co daje Pana/i dziecku informacja uzyskana od nauczycieli o postępach w nauce?

- wie, w jaki sposób się uczyć – **42%**
- poznaje swoje mocne strony – **19%**
- poznaje swoje słabe strony – **23%**
- wie, jak mam pracować, aby nadrobić zaległości – **30%**
- nie ma to znaczenia w dalszej nauce – **27%**
- nic nie daje – **0%**
- nie wiem – **0%**

6. Które z wymienionych poniżej metod nauczania najbardziej aktywizują Pana/i dziecko nauczyciele do zdobywania wiedzy podczas zajęć?

- opowiadanie – **31%**
- opis – **8%**
- objaśnienie – **38%**
- wykład – **8%**
- pogadanka – **31%**
- instruktaż – **11%**
- praca z podręcznikiem – **27%**
- praca z materiałami źródłowymi (innymi niż te zawarte w podręczniku) – **19%**
- film – **38%**
- sztuka teatralna – **11%**
- ekspozycja – **0%**
- pokaz – **23%**
- metoda przypadków – **0%**
- metoda sytuacyjna – **0%**
- burza mózgów – **15%**
- drama (inscenizacja) – **0%**
- gry dydaktyczne – **19%**
- seminarium – **0%**
- dyskusja – **38%**
- dyskusja panelowa – **0%**
- sąd nad... – **0%**
- debata (za i przeciw) – **23%**
- metaplan – **0%**
- drzewko decyzyjne – **4%**
- ćwiczenia laboratoryjne – **19%**
- ćwiczenia przedmiotowe – **8%**
- projekt – **0%**
- metoda tekstu przewodniego – **0%**

Podsumowanie

W ankiecie brało udział 26 rodziców.

Analiza ankiet.

1. Badani rodzice przyznają, że nauczyciele oceniają dziecko zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami. Uważają, że dotyczy to:
  - większość nauczycieli – 62%
  - wszyscy – 19%
  - połowa – 8 %

Na pytanie : nie wiem , odpowiedziało – 3,8%

2. Według rodziców, to jak nauczyciele oceniają dziecko i przekazują mu informację zwrotną, zachęca je do uczenia się. Potwierdzają to wyniki:
  - raczej tak – 58%
  - zdecydowanie tak – 12 %„Ocena i informacja zwrotna nie zachęca dziecko do nauki” to opinia według 23 % rodziców.

3. Nauczyciele przekazują uczniom informację zwrotną w następujący sposób:
  - wskazują co wymaga doskonalenia – 35%
  - mówią o tym, jak uczeń wypełnia wymagania na stopnie szkolne – 23 %
  - wymieniają dobre elementy pracy – 23 %
  - doceniają dobre elementy pracy – 23%
  - udzielają wskazówek, jak poprawić zadanie – 19 %

Spośród 15% badanych rodziców nie wie, w jaki sposób nauczyciele przekazują informację o postępach dziecka w nauce.

4. Na podstawie ankiety
  - 46% nauczycieli udziela informacji zwrotnej o postępach w nauce
  - 46% - mniej niż połowa udziela informacji zwrotnej.

5. Informacja zwrotna uzyskana od nauczycieli o postępach w nauce, daje uczniom następujące korzyści:

- wie , w jaki sposób się uczyć – 42%
- wie, jak ma pracować, aby nadrobić zaległości – 30 %
- poznaje swoje słabe strony – 23 %
- poznaje swoje mocne strony – 19%

Według 27% badanych rodziców informacja zwrotna o postępach dziecka w nauce nie ma znaczenia w dalszej postępach edukacyjnych.

6. Badani rodzice wskazują metody nauczania, które najbardziej aktywizują dziecko w dobywaniu wiedzy podczas zajęć:
  - opowiadanie – 31 %
  - objaśnienie – 38%
  - dyskusja – 38%
  - film – 38 %
  - pogadanka – 31%
  - pokaz – 23 %
  - praca z podręcznikiem – 27 %
  - debata – 23 %
  - ćwiczenia laboratoryjne – 19 %
  - praca z materiałami źródłowymi – 19%

- gry dydaktyczne – 19%
- burza mózgów – 15 %
- instruktaż – 11 %
- sztuka teatralna – 11%
- wykład – 8 %
- opis – 8 %
- ćwiczenia przedmiotowe – 8 %
- drzewko decyzyjne – 4 %.

Nie zaznaczono następujących metod nauczania: projekt, metaplan, metoda tekstu przewodniego.

III. Analiza wyników

1. Nauczyciele, w tym pracujący w jednym oddziale, współpracują ze sobą.
2. Ankietowani pomagają sobie nawzajem i wspólnie rozwiązują problemy dotyczące planowania, organizowania, realizowania i modyfikowania procesów edukacyjnych.
3. Zaplanowane i zorganizowane przez nauczycieli procesy edukacyjne są dostosowane do potrzeb uczniów.
4. Większość uczniów aktywnie uczestniczy w lekcjach.
5. Nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału (ze szczególnym wskazaniem na metody aktywizujące), uwzględniające zróżnicowane potrzeby uczniów.
6. Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie.
7. Nauczyciele, prowadząc zajęcia, odwołują się do doświadczeń i umiejętności nabytych przez uczniów podczas innych zajęć edukacyjnych.
8. Uczniowie uważają, że mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.
9. Uczniowie znają stawiane przed nimi cele i formułowane wobec nich oczekiwania.
10. Sposób informowania ucznia o jego postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczyć się i planować indywidualny rozwój.
11. Ankietowani rodzice wskazują, że nauczyciele stwarzają możliwość, aby uczniowie mogli uczyć się od siebie nawzajem, kształtują u uczniów umiejętność uczenia się. Rozmawiają z uczniami, jak się uczyć oraz dają wskazówki.
12. Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach, tworząc atmosferę sprzyjającą uczeniu się.

IV. Podsumowanie

Szczegółowe analizy ankiet, rozmowy z nauczycielami oraz analiza dokumentacji szkolnej przyniosły zadowalające odpowiedzi na pytania. Wysuwają się jednak pewne wnioski, nad którymi należy popracować w dalszym kształceniu i funkcjonowaniu szkoły.

Wnioski:

1. Motywować i stwarzać sytuacje zachęcające każdego ucznia do podejmowania różnorodnych

aktywności w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych.

2. Zwiększać wpływ uczniów na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. (większy wpływ uczniów na cele i kryteria sukcesu).
3. Organizować mniej formalne spotkania nauczycieli jednego oddziału na temat ich spostrzeżeń, w celu dzielenia się dobrymi praktykami.
4. Wzbogacać częściej uczniów w wiedzę o tym, jak się uczyć, aby pomóc w planowaniu i organizacji procesu uczenia się.